

การพัฒนาบริการสนับสนุนการตีพิมพ์ผลงานวิชาการ
คณะเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Development of Publication Support Service to Publish Academic
Works of the Faculty of Agriculture, Chiang Mai University

อรพรรณ การคนชื่อ
สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ e-mail: orapan@lib.cmu.ac.th

บทคัดย่อ

ห้องสมุดคณะเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ได้พัฒนาบริการใหม่ของห้องสมุดขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อสนับสนุนการตีพิมพ์ผลงานวิชาการของอาจารย์และนักวิจัย คณะเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ โดยส่งเสริมให้อาจารย์และนักวิจัยได้มีแหล่งข้อมูลสนับสนุนการพิจารณาเผยแพร่ผลงานวิชาการในแหล่งตีพิมพ์ที่น่าเชื่อถือและเป็นที่ยอมรับของสากล ซึ่งมีขั้นตอนและวิธีการดำเนินการ ดังนี้ 1) จัดทำแผนการดำเนินงาน 2) กำหนดรูปแบบการให้บริการ 2 รูปแบบ คือ 2.1 บริการรวบรวมรายชื่อวารสารวิชาการพร้อมค่าดัชนีชี้วัดคุณภาพวารสารที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตรการเรียนการสอนของคณะเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ 2.2 บริการตรวจสอบข้อมูลวารสารเพื่อการตีพิมพ์ผลงานวิชาการ 3) ประชาสัมพันธ์บริการผ่านเว็บไซต์ห้องสมุดคณะเกษตรศาสตร์ Facebook ห้องสมุด และจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ 4) ดำเนินการให้บริการสนับสนุนการตีพิมพ์ผลงานวิชาการ โดยเริ่มตั้งแต่เดือนมิถุนายน 2559 และ 5) ประเมินผลการบริการโดยใช้แบบสำรวจความพึงพอใจแบบออนไลน์

จากการให้บริการดังกล่าว บรรณารักษ์ได้ประเมินผลการบริการโดยใช้แบบสำรวจความพึงพอใจออนไลน์ พบว่า ผู้ใช้บริการมีความพึงพอใจโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ค่าเฉลี่ย = 4.33 และเกิดความประทับใจต่อการบริการเป็นอย่างมาก เนื่องจากได้รับความสะดวกในการที่ไม่ต้องเข้าไปค้นหาข้อมูลเกี่ยวกับวารสารวิชาการด้วยตนเอง ผู้ใช้บริการสามารถนำข้อมูลที่ห้องสมุดรวบรวมไว้ให้ไปใช้ประโยชน์ได้ทันที และนอกจากจะเป็นประโยชน์ต่ออาจารย์และนักวิจัยของคณะเกษตรศาสตร์แล้วนั้น บริการนี้ยังเป็นประโยชน์ต่อหน่วยงานอื่นภายในคณะ และห้องสมุดอื่นในมหาวิทยาลัยเชียงใหม่อีกด้วย

คำสำคัญ:

บริการสนับสนุนการตีพิมพ์, บริการสนับสนุนการวิจัย, บริการเชิงรุก, วารสารอิเล็กทรอนิกส์, ห้องสมุดคณะเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

Abstract

The Faculty of Agriculture Library, Chiang Mai University had developed a new service namely “Publication Support Service” to publish academic works of lecturers and researchers of the Faculty of Agriculture by informing them about reliable sources which were recognized internationally. Steps and processes were as follow: 1) Planning 2) Service Forming: Forming of two necessary services including (2.1) a compilation of all agricultural scholarly journals related to the study and teaching of the Faculty of Agriculture and (2.2) checking of appropriate scholarly journals to be selected to publish 3) Public Relations by various channels: the Faculty of Agriculture Library website, Facebook and e-mail 4) Implementation from June 2016 onward and 5) Evaluation using online satisfaction survey.

According to the online survey, it was found that the user satisfaction was at the highest level ($\bar{x} = 4.33$). The users were very appreciated with the service because of its convenience as they did not have to search for the journal information themselves. The information collected by the library could be utilized not only by the lecturers and the researchers of the Faculty of Agriculture, but also by other departments in the faculty and other libraries on the campus as well.

Keyword:

Publication Support Service, Research Support Services, Proactive Service, Electronic journals, Faculty of Agriculture Library, Chiang Mai University

บทนำ

ห้องสมุดคณะเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ เป็นหน่วยงานที่ให้บริการทรัพยากรสารสนเทศเพื่อสนับสนุนการเรียนการสอน การศึกษาค้นคว้า และการวิจัยของอาจารย์ นักศึกษา และนักวิจัยของคณะเกษตรศาสตร์ โดยในด้านบริการสนับสนุนการวิจัยนั้น ห้องสมุดได้จัดบริการในรูปแบบต่าง ๆ อาทิ บริการบรรณารักษ์พบนักวิจัย บริการ Subject Guides บริการเลือกเผยแพร่สารสนเทศเฉพาะบุคคล ซึ่งเป็นการบริการสารสนเทศเพื่อการวิจัย แต่นอกจากนี้ห้องสมุดยังให้ความสำคัญต่อการส่งเสริมและสนับสนุนให้อาจารย์และนักวิจัยได้เผยแพร่ผลงานวิชาการและงานวิจัย โดยการถ่ายทอดและขยายผลงานวิชาการของคณะเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ให้เป็นที่ยอมรับในระดับสากลมากขึ้น ซึ่งห้องสมุดได้จัดบริการอบรมการสืบค้นรายชื่อวารสารวิชาการและการหาค่าดัชนีชี้วัดคุณภาพวารสารชนิดต่าง ๆ ตลอดจนข้อมูลอื่นที่เกี่ยวข้องในการสนับสนุนการตีพิมพ์ผลงานวิชาการให้แก่อาจารย์ และนักวิจัย เพื่อให้สามารถสืบค้นข้อมูลเกี่ยวกับวารสารวิชาการได้ด้วยตนเอง แต่เนื่องด้วยข้อจำกัดในด้านเวลาและสถานที่ฝึกอบรมซึ่งไม่สามารถจัดให้อาจารย์และนักวิจัยของคณะเกษตรศาสตร์ทุกคนเข้าร่วมกิจกรรมได้ทั้งหมด ดังนั้นในปี พ.ศ. 2559 ห้องสมุดคณะเกษตรศาสตร์จึงได้พัฒนาบริการสนับสนุนการตีพิมพ์ผลงานวิชาการขึ้นเพื่ออำนวยความสะดวกให้แก่อาจารย์และนักวิจัยในการเข้าถึงข้อมูลวารสารวิชาการและข้อมูลที่สนับสนุนการตีพิมพ์ผลงานโดยไม่ต้อง

สืบค้นด้วยตนเอง ซึ่งบรรณารักษ์ได้สร้างแหล่งรวบรวมรายชื่อวารสารที่เกี่ยวข้องกับสาขาวิชาเกษตรศาสตร์ และวารสารสาขาวิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีที่ได้รับการยอมรับทั้งในระดับชาติและระดับนานาชาติ พร้อมค่าดัชนีชี้วัดคุณภาพวารสาร เช่น Impact Factor ซึ่งเป็นค่าดัชนีที่นิยมใช้ในฐานะวัดคุณภาพของวารสารสำหรับงานวิจัยในสาขาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีและการแพทย์ (รุจเรखा, 2548) และ Quartile Score เป็นต้น เพื่อเป็นข้อมูลให้อาจารย์และนักวิจัยใช้ประกอบการตัดสินใจคัดเลือกวารสารที่จะตีพิมพ์ผลงานวิชาการ ซึ่งข้อมูลดังกล่าวเผยแพร่บนเว็บไซต์ของห้องสมุดคณะเกษตรศาสตร์ ในหัวข้อบริการสนับสนุนการตีพิมพ์ผลงานวิชาการ แยกตามภาควิชา/สาขาวิชา ที่เปิดสอนในคณะเกษตรศาสตร์ เพื่อให้ผู้ใช้บริการสามารถเข้าถึงข้อมูลได้โดยง่าย และนอกจากนี้ยังสร้างแบบฟอร์มออนไลน์ “บริการตรวจสอบข้อมูลวารสารเพื่อการตีพิมพ์ผลงานวิชาการ” เพื่อให้ผู้ใช้บริการสามารถกรอกคำขอใช้บริการในระบบออนไลน์มายังบรรณารักษ์เพื่อให้บรรณารักษ์แจ้งข้อมูลแก่ผู้ใช้บริการที่ต้องการทราบได้โดยตรง ซึ่งบริการนี้เป็นประโยชน์ในการให้ข้อมูลเกี่ยวกับวารสารเพื่อประกอบการตัดสินใจส่งผลงานวิชาการตีพิมพ์ ตลอดจนช่วยประหยัดเวลาของอาจารย์และนักวิจัยในการค้นหาข้อมูลต่าง ๆ ด้วยตนเอง

วัตถุประสงค์

เพื่อพัฒนาบริการสนับสนุนการตีพิมพ์ผลงานวิชาการของอาจารย์และนักวิจัย คณะเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

ขั้นตอนและวิธีการดำเนินงาน

ห้องสมุดให้บริการโดยมีขั้นตอน ดังนี้

1. จัดทำแผนการดำเนินงานโดยกำหนดรูปแบบ ขั้นตอนและวิธีการให้บริการ และการประเมินผลการบริการ

2. กำหนดรูปแบบการให้บริการ ดังนี้

2.1 บริการรวบรวมรายชื่อวารสารวิชาการพร้อมค่าดัชนีชี้วัดคุณภาพวารสารที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตรการเรียนการสอนของคณะเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ประกอบด้วย ภาควิชา 5 ภาควิชา (7 สาขาวิชา) ได้แก่ ภาควิชากีฏวิทยาและโรคพืช ภาควิชาเกษตรที่สูงและทรัพยากรธรรมชาติ ภาควิชาพัฒนาเศรษฐกิจการเกษตร ภาควิชาพืชศาสตร์และปฐพีศาสตร์ และภาควิชาสัตวศาสตร์และสัตว์น้ำ โดยบรรณารักษ์ได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1) รวบรวมรายชื่อวารสารวิชาการสาขาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีที่ผลิตในประเทศไทยและปรากฏอยู่ในฐานข้อมูลศูนย์ดัชนีการอ้างอิงวารสารไทย (Thai - Journal Citation Index Centre: TCI) และฐานข้อมูลสากล พร้อมรวบรวมค่า Thai Journal Impact Factor โดยสืบค้นจากเว็บไซต์ศูนย์ดัชนีการอ้างอิงวารสารไทย และเลือกรายการวารสารด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

2) รวบรวมรายชื่อวารสารสาขาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีที่ผลิตในต่างประเทศและปรากฏอยู่ในฐานข้อมูลสากล (ในที่นี้ คือ ฐานข้อมูล Scopus ScienceDirect และ Springer Link) โดยสืบค้นวารสารวิชาการจากฐานข้อมูลดังกล่าว มีวิธีการสืบค้นแตกต่างกันดังนี้

ก. ฐานข้อมูล Scopus

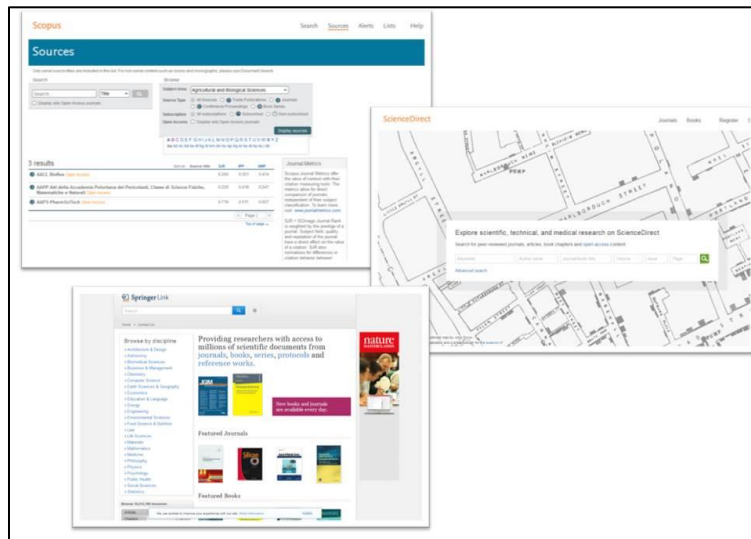
1. เข้าสู่เว็บไซต์ www.scopus.com
2. เลือก Sources เพื่อเข้าสู่หน้ารายชื่อวารสาร
3. เลือก Subject Area > Agricultural and Biological Science

ข. ฐานข้อมูล ScienceDirect

1. เข้าสู่เว็บไซต์ <http://www.sciencedirect.com>
2. เลือกหัวข้อ Journals
3. เลือก Subject > Life Sciences > เลือก Agricultural and Biological Science

ค. ฐานข้อมูล Springer Link

1. เข้าสู่เว็บไซต์ <http://link.springer.com>
2. เลือก Discipline > Life Sciences และเลือก Sub discipline > Agriculture

ภาพที่ 1 ฐานข้อมูล Scopus ScienceDirect และ Springer Link

3) สืบค้นค่าดัชนีชี้วัดคุณภาพวารสารและค่าอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องของวารสารที่รวบรวมได้จากข้อ 1 และ ข้อ 2 เช่น Impact Factor, Quartile Score, SJR เป็นต้น โดยสืบค้นโดยตรงจากฐานข้อมูล Scopus, ScienceDirect, Springer Link หรือจากฐานข้อมูล Web of Science, Scimago Journal & Country Rank

4) บันทึกข้อมูลที่สืบค้นค่าดัชนีชี้วัดคุณภาพวารสาร ได้จากข้อ 3 ลงในโปรแกรม Microsoft Excel (สกุล .xls) และตรวจสอบความซ้ำซ้อนของรายชื่อวารสารที่ได้จากฐานข้อมูล เนื่องจากวารสารบางชื่อปรากฏอยู่มากกว่า 1 ฐานข้อมูล

5) จัดทำไฟล์รายชื่อวารสารแยกตามภาควิชา/สาขาวิชา ที่เปิดสอนภายในคณะเกษตรศาสตร์ ซึ่งวารสารบางชื่ออาจมีความเกี่ยวข้องมากกว่า 1 ภาควิชา

6) บริการให้คำปรึกษาการพิจารณาเลือกวารสารที่จะส่งตีพิมพ์ผลงานวิชาการ โดยบรรณารักษ์จะรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับประวัติการตีพิมพ์ผลงานลงในวารสารวิชาการของอาจารย์คณะเกษตรศาสตร์เพื่อเป็นข้อมูลให้แก่อาจารย์และนักวิจัยรุ่นหลัง โดยศึกษาข้อมูลจากภาควิชาและจากการสืบค้นชื่อ - สกุลของคณาจารย์ในฐานข้อมูลสากล

7) จัดทำเว็บเพจ “บริการสนับสนุนการตีพิมพ์ผลงานวิชาการ คณะเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่” เพื่ออำนวยความสะดวกให้อาจารย์และนักวิจัยได้เข้าถึงข้อมูลที่ห้องสมุดได้รวบรวมไว้โดยจัดทำเป็นเว็บเพจที่เผยแพร่บนเว็บไซต์ของห้องสมุดคณะเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ สำหรับเผยแพร่ไฟล์

รายชื่อวารสาร (สกุล .xls) แยกตามภาควิชาและสาขาวิชาของคณะเกษตรศาสตร์ ผู้ใช้บริการสามารถเลือกภาควิชา/สาขาวิชา เพื่อเข้าดูรายชื่อวารสารที่มีความเกี่ยวข้องกับภาควิชา นั้น ๆ และเป็นวารสารที่ปรากฏในฐานข้อมูลสากล สำหรับเป็นทางเลือกกว่ามีวารสารใดที่สามารถส่งผลงานวิชาการไปตีพิมพ์ได้ นอกจากนี้ ยังเชื่อมโยงไปยังเว็บไซต์ <https://scholarlyoa.com> ซึ่งเป็นเว็บไซต์รวบรวมรายชื่อวารสารและสำนักพิมพ์ที่อยู่ใน Beall's list ที่ถูกจัดว่าเป็นแหล่งที่ไม่ควรส่งผลงานวิชาการไปร่วมตีพิมพ์หรือร่วมประชุมวิชาการ

ภาพที่ 2 เว็บไซต์บริการสนับสนุนการตีพิมพ์ผลงานวิชาการ คณะเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ (<http://library.cmu.ac.th/faculty/agric/en>)

ภาควิชาพืชศาสตร์และปฐพีศาสตร์						
วารสารนานาชาติที่ปรากฏในฐานข้อมูลสากล						
ชื่อวารสาร	Impact Factor (2015) จาก Web of Science	SJR (2015) จาก http://www.scimagojr.com	h-index	Quartiles (2015)	Subject Category	ฐานข้อมูลสากล
Acta Alimentaria	0.333	0.173	21	Q4	Food Science & technology	WOS/Springer Link/Scopus
Acta Horticulturae	ไม่มี	0.171	42	Q3	Horticulture	Scopus
Advances in Agronomy	4.381	2.071	82	Q1	Agronomy	WOS/ScienceDirect/Scopus
Agricultural and Forest Meteorology	4.461	2.18	16	Q1	Agronomy	WOS/ScienceDirect/Springer Link/Scopus
Agricultural Systems	2.867	1.275	74	Q1	Agriculture, Multidisciplinary	WOS/Springer Link/Scopus
Applied Entomology and Zoology	1.102	0.554	34	Q2	Entomology	WOS/ScienceDirect
American Journal of Agricultural and Biological Science	ไม่มี	0.347	15	Q2	Agricultural and Biological Sciences (miscellaneous)	Scopus
Annals of Applied Biology	2.103	0.816	56	Q1	Agriculture, Multidisciplinary	WOS/Springer Link/Scopus
European Journal of Horticultural Science	0.4	0.252	21	Q3	Horticulture	WOS/Springer Link/Scopus
FEMS Microbiology Ecology	3.53	1.687	115	Q1	Microbiology	WOS/ScienceDirect/Springer Link/Scopus
Field Crops Research	2.927	1.761	99	Q1	Agronomy and Crop Science, Soil Science	WOS/ScienceDirect/Springer Link/Scopus
Food Bioscience	ไม่มี	0.406	5	Q2	Food Science	Springer Link/Scopus
Food Research International	3.182	1.539	98	Q1	Food Science & technology	WOS/ScienceDirect/Springer Link/Scopus
Genetic Resources and Crop Evolution	1.258	0.663	46	Q2	Agronomy	WOS/Springer Link/Scopus
HortScience	0.943	0.514	61	Q2	Horticulture	WOS/Scopus
Horticulture Environment and Biotechnology	0.662	0.318	8	Q2	Horticulture	WOS/Springer Link/Scopus
Industrial Crops and Products	3.449	1.064	76	Q1	Agronomy	WOS/ScienceDirect/Springer Link/Scopus

ภาพที่ 3 ตัวอย่างไฟล์รายชื่อวารสารวิชาการ ภาควิชาพืชศาสตร์และปฐพีศาสตร์

2.2 บริการตรวจสอบข้อมูลวารสารเพื่อการตีพิมพ์ผลงานวิชาการ คณะเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ จัดทำขึ้นในกรณีที่ผู้ใช้บริการมีวารสารที่ต้องการตรวจสอบข้อมูลต่าง ๆ อยู่แล้ว ให้ผู้ใช้บริการกรอกรายละเอียดในแบบฟอร์มออนไลน์มายังบรรณารักษ์เพื่อที่บรรณารักษ์จะตรวจสอบข้อมูลเกี่ยวกับวารสารและแจ้งกลับไปยังผู้ใช้บริการ

ภาพที่ 4 ตัวอย่างแบบฟอร์มบริการตรวจสอบข้อมูลวารสารเพื่อการตีพิมพ์ผลงานวิชาการ คณะเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

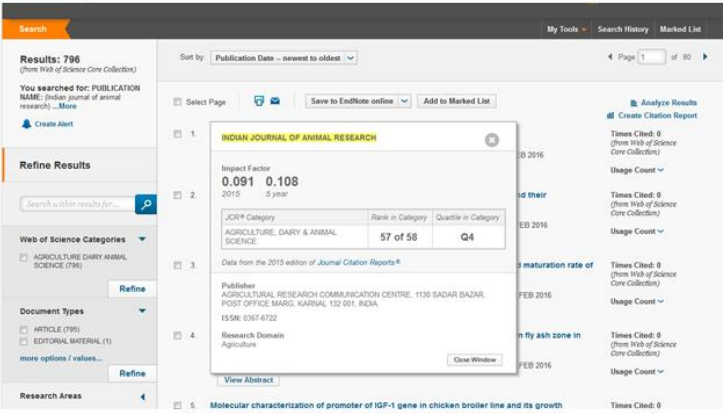

ภาพที่ 5 ตัวอย่างอีเมลการส่งข้อมูลวารสารแก่ผู้ใช้บริการ

1. INDIAN JOURNAL OF ANIMAL RESEARCH

- 1) Impact Factor 2015 = 0.091
- 2) Quartile Score = Q4 (AGRICULTURE, DAIRY & ANIMAL SCIENCE)

(ข้อมูลจาก Web of Science)

ภาพที่ 6 ตัวอย่างข้อมูลที่ผู้ใช้บริการได้รับ

3. ประชาสัมพันธ์บริการ ให้อาจารย์และนักวิจัยของคณะเกษตรศาสตร์ทราบถึงวัตถุประสงค์ รูปแบบ และวิธีการใช้บริการสนับสนุนการตีพิมพ์ผลงานวิชาการผ่านช่องทางดังนี้
 - 3.1 पोสเตอร์แนะนำบริการ
 - 3.2 เว็บไซต์ห้องสมุดคณะเกษตรศาสตร์ ที่ <http://library.cmu.ac.th/faculty/agric/en>
 - 3.3 Facebook ห้องสมุดคณะเกษตรศาสตร์ ที่ Facebook: AgriLib CMU
 - 3.4 E-Mail
4. ดำเนินการให้บริการสนับสนุนการตีพิมพ์ผลงานวิชาการให้แก่อาจารย์และนักวิจัย ในปี พ.ศ. 2559 ระหว่างเดือนมิถุนายน – พฤศจิกายน 2559
5. ประเมินผลการบริการ โดยส่งแบบสำรวจความพึงพอใจแบบออนไลน์ไปยังผู้ใช้บริการ รวบรวมข้อมูลจากแบบสำรวจ วิเคราะห์ข้อมูล สรุปและอภิปรายผล

แบบสำรวจความพึงพอใจต่อการให้บริการ ตรวจสอบข้อมูลวารสารเพื่อการตีพิมพ์ผลงานวิชาการ ห้องสมุดคณะเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

ข้อมูลของคณะเกษตรศาสตร์ (ด้านงานส่งเสริมวิชาการและงานวิจัย) ขอเชิญคุณช่วยประเมินการให้บริการของห้องสมุดคณะเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ โดยคลิกเลือกตามระดับความพึงพอใจของคุณ

* หนึ่ง

สถานที่ที่คุณเยี่ยมชมบ่อย *

อาจารย์

นักวิจัย

ความถี่ในการเยี่ยมชมของบริการ *

1 2 3 4 5

น้อยที่สุด มากที่สุด

ความถี่ในการเยี่ยมชมวารสารที่ได้รับ *

1 2 3 4 5

น้อยที่สุด มากที่สุด

ความถี่ในการเยี่ยมชมบริการ (เช่น แบบฟอร์มออนไลน์ หมายเหตุ: หมายเหตุ) *

1 2 3 4 5

น้อยที่สุด มากที่สุด

ความถี่ในการเยี่ยมชมบริการ *

1 2 3 4 5

น้อยที่สุด มากที่สุด

ความถี่ในการเยี่ยมชมบริการ *

1 2 3 4 5

น้อยที่สุด มากที่สุด

ข้อเสนอแนะอื่น ๆ

คำพูดของคุณ

ส่ง

ภาพที่ 7 ตัวอย่างแบบสำรวจความพึงพอใจของผู้ใช้บริการ

ผลการศึกษา

ห้องสมุดคณะเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ดำเนินการให้บริการสนับสนุนการตีพิมพ์ผลงานวิชาการของห้องสมุดคณะเกษตรศาสตร์ในระหว่างเดือนมิถุนายน – พฤศจิกายน 2559 และบรรณารักษ์ได้ประเมินผลการให้บริการโดยรวบรวมผลสำรวจความพึงพอใจต่อการให้บริการในรูปแบบออนไลน์จากผู้ให้บริการ พบว่า จากการส่งแบบสำรวจความพึงพอใจออนไลน์ไปยังผู้ให้บริการ จำนวน 82 คน ได้รับผลการสำรวจ จำนวน 56 คน คิดเป็นร้อยละ 68.29 ซึ่งจำแนกตามสถานภาพผู้ตอบแบบสำรวจได้ดังนี้ คือ อาจารย์ จำนวน 44 คน (ร้อยละ 78.57) นักวิจัย จำนวน 12 คน (ร้อยละ 21.43)

ด้านความพึงพอใจของผู้ใช้บริการ สามารถจำแนกตามประเด็นต่าง ๆ ได้ดังนี้ คือ ความพึงพอใจต่อข้อมูลวารสารที่ได้รับ และความพึงพอใจต่อระยะเวลาในการให้บริการ ผู้ใช้บริการมีความพึงพอใจในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย (\bar{X}) เท่ากัน คือ 4.67 รองลงมาเป็น ความพึงพอใจต่อการประชาสัมพันธ์บริการ และความพึงพอใจต่อรูปแบบของบริการ มีค่าเฉลี่ย (\bar{X}) เท่ากัน คือ 4.33 ความพึงพอใจต่อเครื่องมือในการให้บริการ มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) = 4.16 และความพึงพอใจของผู้ใช้บริการโดยรวม อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย (\bar{X}) = 4.33 นอกจากนี้ ผู้ใช้บริการยังมีข้อเสนอแนะให้ห้องสมุดจัดบริการสนับสนุนการตีพิมพ์ผลงานวิชาการอย่างต่อเนื่อง

อภิปรายผล

จากสรุปแบบสำรวจความพึงพอใจข้างต้น สามารถอภิปรายผลได้ว่าผู้รับบริการมีความพึงพอใจโดยรวมต่อบริการสนับสนุนการตีพิมพ์ผลงานวิชาการอยู่ในระดับมากที่สุด และเมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ในประเด็นต่างๆ พบว่า ความพึงพอใจต่อข้อมูลวารสารที่ได้รับ และความพึงพอใจต่อระยะเวลาในการให้บริการ มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดเท่ากัน คือ 4.67 เป็นเพราะผู้ใช้บริการมีความต้องการใช้ข้อมูลเกี่ยวกับวารสารเพื่อประกอบการตัดสินใจเลือกแหล่งตีพิมพ์ผลงานวิชาการที่สามารถใช้ประกอบการขอกำหนดตำแหน่งทางวิชาการที่สูงขึ้น ดังนั้น การที่ผู้ให้บริการได้รับข้อมูลที่ตรงกับความต้องการ ประกอบกับห้องสมุดให้บริการข้อมูลได้อย่างรวดเร็ว ส่งผลให้ผู้เกิดความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุดดังข้างต้น

ในด้านความพึงพอใจต่อการประชาสัมพันธ์บริการและรูปแบบของบริการนั้น มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด เช่นกัน (\bar{X} = 4.33) แสดงให้เห็นว่าผู้ให้บริการสามารถรับรู้และเข้าใจรูปแบบของการจัดบริการได้เป็นอย่างดี และสำหรับความพึงพอใจต่อเครื่องมือในการให้บริการ ที่ผู้ใช้บริการมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก (\bar{X} = 4.16) นั้น จากการสัมภาษณ์ผู้ให้บริการ พบว่า การปฏิบัติงานของอาจารย์และนักวิจัยของคณะเกษตรศาสตร์ส่วนใหญ่จะใช้เวลาอยู่ในห้องเรียน ห้องปฏิบัติการ และการออกภาคสนาม ดังนั้น หากผู้ให้บริการบางคนไม่นิยมใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการทำงาน หรือต้องปฏิบัติงานในพื้นที่ที่ไม่มีสัญญาณเครือข่ายในการเข้าถึงเทคโนโลยีสารสนเทศ ก็เป็นสาเหตุที่ทำให้ไม่สะดวกในการใช้เครื่องมือดังกล่าว ดังนั้น ในอนาคต ห้องสมุดควรพัฒนารูปแบบการใช้เครื่องมือบริการสนับสนุนการตีพิมพ์ผลงานวิชาการให้ครอบคลุมกับผู้ใช้บริการมากขึ้น

อย่างไรก็ตาม บริการสนับสนุนการตีพิมพ์ผลงานวิชาการ ได้ช่วยอำนวยความสะดวกแก่อาจารย์และนักวิจัยในการใช้ข้อมูลประกอบการพิจารณาเลือกแหล่งตีพิมพ์ผลงานวิชาการเพื่อให้ได้แหล่งตีพิมพ์ที่น่าเชื่อถือและได้รับการยอมรับ เป็นอีกบริการหนึ่งที่ห้องสมุดพัฒนาขึ้นด้วยเล็งเห็นถึงประโยชน์ที่จะเกิดขึ้นแก่คณะเกษตรศาสตร์เป็นสำคัญ การทราบข้อมูลเกี่ยวกับวารสารวิชาการที่เกี่ยวข้องในสาขาวิชาที่สังกัด จะนำไปสู่การเผยแพร่ผลงานวิชาการและงานวิจัยของคณะเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ออกไปสู่สากลมากขึ้น

อย่างไรก็ตาม บรรณารักษ์ได้กำหนดให้มีการติดตามการให้บริการโดยการประเมินผลบริการทุก 6 เดือน และผู้ให้บริการควรติดตามข้อมูลวารสารวิชาการและปรับปรุงข้อมูลให้เป็นปัจจุบัน เนื่องจากค่าดัชนีต่าง ๆ ของวารสาร จะมีการปรับปรุงข้อมูลเป็นประจำทุกปี

ข้อเสนอแนะ

ด้วยในขณะนี้ นอกจากห้องสมุดคณะเกษตรศาสตร์ที่ให้บริการดังกล่าวแล้ว ห้องสมุดกลาง และห้องสมุดคณะสัตวแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ได้เริ่มดำเนินการให้บริการสนับสนุนการตีพิมพ์ผลงานวิชาการ เช่นเดียวกัน ดังนั้นผู้เขียนจึงมีข้อเสนอแนะว่าเมื่อผู้ให้บริการแต่ละแห่งได้ให้บริการผู้ใช้บริการในระยะหนึ่งแล้ว ควรมีการนำการจัดการความรู้ (Knowledge Management) มาใช้ในการพัฒนางานโดยอาจจัดกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันระหว่างผู้ให้บริการของห้องสมุดแต่ละแห่ง เพื่อพูดคุยถึงปัญหา อุปสรรค หรือแลกเปลี่ยนแนวคิดการให้บริการร่วมกัน เพื่อให้ได้ข้อมูลและองค์ความรู้ที่จำเป็นมาพัฒนาการบริการให้มีประสิทธิภาพที่ดียิ่งขึ้นต่อไป นอกจากนี้ ในอนาคตควรขยายบริการนี้ไปสู่นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา เนื่องจากมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ได้กำหนดเงื่อนไขให้นักศึกษาระดับบัณฑิตที่จะสำเร็จการศึกษาในระดับปริญญาโทหรือปริญญาเอกได้นั้น ต้องได้รับการตีพิมพ์บทความเพื่อเผยแพร่ในวารสารวิชาการที่ได้รับการยอมรับหรือวารสารวิชาการที่เผยแพร่ในฐานข้อมูลสากล

การนำไปใช้ประโยชน์

ประโยชน์ที่ได้รับจากการจัดบริการสนับสนุนการตีพิมพ์ผลงานวิชาการของห้องสมุดคณะเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ นั้น สรุปเป็นประเด็นต่าง ๆ ได้ดังนี้ คือ

1. ประโยชน์ต่ออาจารย์ และนักวิจัย

เป็นแหล่งข้อมูลประกอบการตัดสินใจสำหรับอาจารย์และนักวิจัยใช้ในการเลือกแหล่งตีพิมพ์ผลงานวิชาการ ซึ่งข้อมูลในห้องสมุดได้รวบรวมและแยกเป็นภาควิชา/สาขาวิชาที่เกี่ยวข้องอย่างชัดเจน สามารถใช้เป็นข้อมูลสนับสนุนการตัดสินใจในการเลือกวารสารที่จะตีพิมพ์ผลงานวิชาการอันจะส่งผลให้ผลงานวิชาการเป็นที่ยอมรับและสามารถนำไปใช้ประกอบการขอกำหนดตำแหน่งทางวิชาการที่สูงขึ้น ทำให้ประหยัดเวลาในการค้นหาข้อมูลรายชื่อวารสารที่เกี่ยวข้องกับสาขาวิชาที่สังกัด โดยไม่ต้องค้นหาข้อมูลด้วยตนเองผ่านเครื่องมือที่จัดทำขึ้น ได้รับความสะดวกในการเข้าถึงข้อมูลและการติดต่อสอบถามจากบรรณารักษ์

2. ประโยชน์ต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

เป็นการสนับสนุนการดำเนินงานด้านการวิจัยแก่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องภายในคณะ กล่าวคือ การที่ห้องสมุดรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับวารสารวิชาการไว้เป็นแหล่งเดียวกันนั้น จะเป็นประโยชน์ต่อหน่วยงานที่รับผิดชอบเกี่ยวกับงานบริหารงานวิจัย ศูนย์วิจัย และภาควิชาต่าง ๆ ภายในคณะเกษตรศาสตร์ ที่จะนำข้อมูลเกี่ยวกับแหล่งตีพิมพ์วารสารไปใช้เพื่อการส่งเสริมการวิจัย และการทำผลงานวิชาการของอาจารย์และนักวิจัยต่อไป ในอนาคตอาจมีการพัฒนางานโดยบูรณาการร่วมกันระหว่างห้องสมุดและหน่วยงานดังกล่าว เช่น การสร้างฐานข้อมูลรวบรวมแหล่งตีพิมพ์ผลงานวิชาการ คณะเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ เป็นต้น

3. ประโยชน์ต่อห้องสมุด

3.1 เป็นการส่งเสริมบริการของห้องสมุดเพื่อตอบสนองพันธกิจของคณะเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ โดยนอกจากหน้าที่หลักของห้องสมุดในการบริการทรัพยากรสารสนเทศเพื่อสนับสนุนการเรียน

การสอนแล้วนั้น ยังดำเนินไปเพื่อประโยชน์ต่อการค้นคว้าวิจัยและการเผยแพร่ผลงานวิชาการของอาจารย์และนักวิจัยของคณะเกษตรศาสตร์อีกด้วย

3.2 เป็นการสร้างความประทับใจให้แก่ผู้ใช้บริการต่อการบริการของห้องสมุด เนื่องด้วยเป็นบริการที่นำรูปแบบของการบริการเชิงรุกของห้องสมุด (Proactive Service) มาใช้ ซึ่งเป็นการบริการที่แสดงถึงความต้องการและปรารถนาที่จะช่วยเหลือผู้ใช้โดยไม่ต้องรอให้ผู้ใช้บริการร้องขอ (ศิริพร, 2551) ซึ่งเห็นได้จากการรวบรวมข้อมูลไว้บนเว็บเพจของห้องสมุด ทำให้ผู้ใช้บริการได้รับความสะดวกจากการนำข้อมูลที่ห้องสมุดได้รวบรวมไว้ให้แล้วมาใช้ประโยชน์ได้ทันที

3.3 ห้องสมุดอื่นสามารถนำรูปแบบของบริการสนับสนุนการตีพิมพ์ผลงานวิชาการไปประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมในบริบทของแต่ละห้องสมุด เพื่อขยายบริการไปสู่อาจารย์และนักวิจัยในสาขาวิชาอื่นทั้งประชาคมของมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ และมหาวิทยาลัยอื่นอีกด้วย

4. ประโยชน์ต่อผู้ใช้บริการ

ผู้ใช้บริการของห้องสมุดได้พัฒนาทักษะด้านการบริการ เนื่องจากการให้บริการเชิงรุกนั้นผู้ใช้บริการต้องมีความละเอียด รวดเร็ว และมีความสม่ำเสมอในการติดตามความเคลื่อนไหวเกี่ยวกับวารสารวิชาการ และข้อมูลต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ทันสมัยและถูกต้อง ส่งมอบแก่ผู้ใช้บริการ ตลอดจนต้องมีการแสดงออกถึงความเต็มใจในการช่วยเหลือผู้ใช้บริการ ซึ่งสิ่งเหล่านี้จะช่วยให้ผู้ใช้บริการได้พัฒนาความรู้และความสามารถของตนเองจนเกิดเป็นทักษะและความเชี่ยวชาญ สามารถแก้ปัญหาจากการบริการได้ และนำมาซึ่งความพึงพอใจของผู้ใช้บริการในที่สุด

5. ประโยชน์ต่อมหาวิทยาลัย

ด้วยวัตถุประสงค์ของมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ข้อหนึ่งที่ว่า “เพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งและยกระดับคุณภาพทางวิชาการและงานวิจัยร่วมกับสถาบันวิชาการต่างประเทศในภูมิภาคอาเซียน เอเชียและนานาชาติ” ดังนั้น การจัดบริการสนับสนุนการตีพิมพ์ผลงานวิชาการจึงเป็นบริการหนึ่งที่เอื้อประโยชน์ต่อการขยายผลงานวิชาการของอาจารย์และนักวิจัยให้เข้าสู่สากล อันจะนำมาซึ่งการบรรลุวัตถุประสงค์ของมหาวิทยาลัยอีกทางหนึ่งด้วย

รายการอ้างอิง

รุจเรขา อัครวิชญ์. (2547). *ค่า Impact Factor ความสำคัญที่มีต่อบทความวิจัยระดับนานาชาติ*. สืบค้นจาก

<http://stang.sc.mahidol.ac.th/text/IF.htm>

ศิริพร วิษณุภูมิมาชัย. (2551). การสร้างบริการเชิงรุกสู่ความเป็นเลิศ (Excellence Proactive Service). *วารสารมหาวิทยาลัยพายัพ*, 21(1), 1-19